

הועדה למבחן פרים

מבחן צאצאים

ה פ ר : „אביב”
תאריך ומקום הלידה : 10.6.1946, עטרות.
צבע וסמנים אחרים : שחור-לבן.
הגזע : הולנדי פריזי.
המגדל : עטרות.
הבעל : האגודה להזרעה „און”.

ה מ ו צ א :

10 — כוכב 96	4 עטריק 120	447	האב 2 — טיטו
11 — אטיה 189			
8 — רוזבלט 61	5 אוריה 433	1	אביב
9 — מיוחסת 158			
12 אט-לין 20476	6 רחבלט 61	418	האם 3 — אביבה
13 82343			
14 — אמיץ 109	7 שלגיה 419		
15 — גבורה			

תנובות האמהות :

סימני האמהות	גיל	חלב ק"ג	שומן ק"ג	שומן %	ימי חליבה
3	2	5449	252	4.62	273
3	4	9108	405	4.45	659
3	5	6606	287	4.34	332
5	6	5670	218	3.84	296
7	3	4404	195	4.43	258
7	4	4702	212	4.51	294
7	5	4816	217	4.50	251
7	6	4760	196	4.15	261

המבחן נערך בחודש יוני 1952, עד אותו הזמן סיימו 16 בנות אביב את תקופת החלי-בה הראשונה. מהן : 3 בנות במשק שריד, 2 בנות במשק גבת, 1 בגניגה, 1 במזרע, 1 בגבע, 1 במרחביה ו-7 בכפר יהושע. ההמ-לטות הראשונות של כל הבנות הנ"ל היו בשנים 1950 ו-1951.

טבלה 1. התנובות הממוצעות של כל בנות הפר אביב ושל אמותיהן בגיל של מבכירות. הממוצעים הם מתקופות חליבה בלתי מתוקנות.

פרטים	מספר	גיל ההמלטה הראשונה ימים	ימי חליבה	ה ת נ ו ב ה		ליום חליבה	
				חלב ק"ג	שומן ק"ג	חלב ק"ג	שומן ק"ג
בנות אמהות	16	857	286	3750	132	3.52	13.1
	12	877	321	3981	128	3.22	12.4

טבלה 2. השוואת הממוצעים של המבכירות בנות הפר אביב לממוצעים של המבכירות בנות פרים אחרים שהמליטו באותם המשקים ובאותו פרק זמן שהמליטו בנות אביב. הממוצעים הם מתקופות החליבה הנורמליות בלבד, כלומר – תקופות חליבה הנעות בגבולות 265–365 ימי חליבה ותוקנו לתקופות בנות 305 ימים.

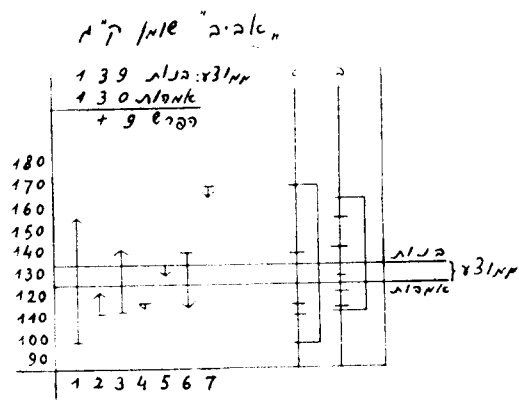
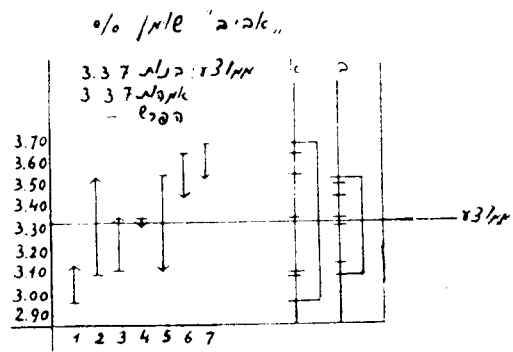
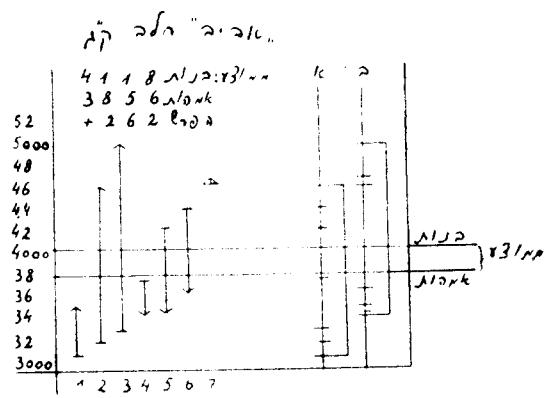
טבלה 2 א. השוואה כללית.

שם	מספר הבנות	גיל ההמלטה הראשונה ימים	ה ת נ ו ב ה		חלב ק"ג
			שומן		
			%	ק"ג	
אביב	12	847	140	3.49	4009
יתר הפרים	132	886	140	3.62	3867

טבלה 2 ב. פירוט לפי פרים בודדים.

ה פ ר		גיל ההמלטה הראשונה ימים	ה ת נ ו ב ה		שם
מספר הבנות	חלב ק"ג		שומן		
			ק"ג	%	
12	847	4009	140	3.49	אביב
71	858	3982	144	3.62	מונרק
14	831	3868	141	3.64	אכילס
6	896	3371	121	3.59	אציל
7	1003	3916	149	3.80	אמיץ
6	1044	4180	160	3.83	טרומן
28	905	3601	123	3.56	יתר הפרים

הטבלה 2 א. מראה שמספר בנות אביב הצטמצם מ־16 עד ל־12 והן הבנות בעלות תקופות נורמליות; יתר 4 הבנות חלבו בתקופה קצרה מ־265 יום. כן מראה הטבלה שבנות אביב עולות על בנות יתר הפרים בכמות החלב. משתוות בתנובות השומן וירחדות בא־חוז השומן.

טבלה 3. השוואת הממוצעים של המבכירות בנות הפר אביב למוצעים של אמותיהן בגיל של מבכירות. הממוצעים הם מתקופות חליבה נורמליות והתנובות תוקנו לתקופות בנות 305 ימים.

פרטים	מספר	גיל ההמלטה הראשונה ימים	ה ת נ ו ב ת		
			חלב ק"ג	שומן	
				ק"ג	%
בנות	7	835	4118	139	3.37
אמהות	7	836	3856	130	3.37
הפרש	—	—	+ 262	+ 9	

מספר הזוגות של בנות־אמהות להשוואה הצטמצם עד ל־7 כי רק במקרים אלה היו לבנות וגם לאמהות תקופות נורמליות (265—365 ימי חליבה). הטבלה בסעיף 3 מראה שבנות אביב עולות על אמותיהן בתנובת־החלב ובתנובת השומן ומשתוות לאמותיהן באחוז השומן. יש לציין שההשוואה היא לגבי 7 זוגות בלבד.

על פי המבחן של שלושת הסעיפים הנ"ל אפשר להסיק את המסקנות הבאות:

1 הפר אביב העלה את תנובת החלב

בבנותיו לעומת זו של אמותיהן, וכן מניבות בנותיו תנובה גבוהה יותר מאשר בנות יתר הפרים.

2. בהורשת אחוז השומן היה אביב ניט־רלי.

3. תנובות השומן של בנותיו עלו על תנובות אמותיהן הודות לתנובת החלב הגבו־הה יותר של בנותיו.

בשם הועדה למבחן פרים יעקב בלויקופף

הקריה, 24.11.1952

הועדה למבחן פרים

מבחן צאצאים

ה פ ר : „מונרך” 198
תאריך ומקום הלידה: 10.12.1945, קנדה.
צבע וסימנים אחרים: שחור־לבן.
מפר העדר בחו"ל: סה"ע הקנדי 191654.
המגדל: הייס בע"מ, בעל הפר „אח”.

ה מ ו צ א :	130644 — 4	8 — הייס מונרק פוט 9 — ויינה	142405 — 2	א ב
1 — מונרך	405544 — 5	10 — שוב ביטר בו 11 — צזו ברבן		
	106550 — 6	12 — קולוני דובה מק־קיגל 13 — צוצ'ס		
520859 — 3	א מ	14 — מרצני גלנס ברוך 15 — בורקה.		

תנובות האמהות:

סימני האמהות	גיל	חלב ק"ג	שומן ק"ג	שומן %	ימי חליבה
3	3	6783	253	3.80	305
7	—	6023	221	3.66	365
13	8	6124	231	3.77	365
9	5	9361	333	3.55	365
9	4	8195	317	3.87	365

המבחן נערך בחודש יוני 1952. עד אותו בגבע, 4 במרחביה, 8 במזרע, 8 בגניגר, 8 זמן סיימו 81 בנות מונרך 198 את תקופת חליבתן בגבת ו-12 בשריד. החליבה הראשונה: 30 בכפר יהושע, 11

טבלה 1. התנובות הממוצעות של המבכירות בנות הפר מונרך 198 ושל אמותיהן בגיל מבכירות. הממוצעים הם מתקופות חליבה בלתי מתוקנות.

פרטים	מספר	גיל ההמלטה הראשונה ימים	ימי חליבה	חלב ק"ג	שומן ק"ג	שומן %	ממוצע ליום חליבה	
							חלב ק"ג	שומן ק"ג
בנות אמהות	81	865	308	4087	148	3.62	13.3	0.483
	63	885	322	4145	151	3.67	12.9	0.470

טבלה 2. השוואת הממוצעים של המבכירות בנות הפר מונרך 198 לממוצעים של המבכירות בנות פרים אחרים, שהמליטו באותם המשקים ובאותו פרק זמן שהמליטו בנות מונרך 198. הממוצעים מתקופות החליבה הנורמליות בלבד, כלומר — תקופות שנעו בגבולות של 265—365 ימי חליבה ותוקנו לתקופות בנות 305 ימי חליבה.

טבלה 2 א. השוואה כללית

שם	מספר הבנות	גיל ההמלטה הראשונה ימים	התנובה		
			חלב ק"ג	שומן ק"ג	שומן %
מונרך יתר הפרים	71	858	3982	144	3.62
	73	901	3778	137	3.61

טבלה 2 ב. פירוט לפי פרים בודדים

שם	מספר הבנות	גיל ההמלטה הראשונה ימים	התנובה		
			חלב ק"ג	שומן ק"ג	שומן %
מונרך	71	858	3982	144	3.62
אביב	12	847	4009	140	3.48
אכילס	14	831	3868	141	3.64
אציל	6	896	3371	121	3.59
אמיץ	7	1003	3916	149	3.80
טרומן	6	1044	4180	160	3.83
יתר הפרים	28	905	3601	128	3.56

הטבלה 2 מראה שמספר בנות מונרך 198 הצטמצם מ-84 שבטבלה 1 עד 71 והן הבנות בעלות תקופות נורמליות. מיתר 13 הבנות חלבו 5 בתקופות קצרות מ-265 יום, ו-8 בתקופות ארוכות מ-365 יום. יש לציין שבנות מונרך 198 מתבלטות בתנובת החלב והשומן וכן גם באחוז השומן, כלומר — כושר הייצור של בנות מונרך 198 עולה על בנות יתר הפרים שחלבו באותה התקופה ובאותם תנאי הסביבה.

טבלה 3. השוואת הממוצעים של המבכירות בנות הפר מונרך 198 לממוצעים של אמותיהן בתור מבכירות. הממוצעים הם מתקופות חליבה נורמליות והתנובות תוקנו לתקופות בנות 305 יום.

פרטים	מספר	גיל ההמלטה הראשונה ימים	ה ת נ ו ב ת			מספר (*)
			חלב ק"ג	שומן ק"ג	שומן %	
בנות	33	878	4214	153	3.64	30
אמהות	33	892	3943	147	3.73	30
הפרש	—	—	+271	+6	-0.09	

(*) רק במקרים אלה היתה בקורת תנובת השומן.

המצורף נראה שכושר ההורשה שלו הוא סביב 4600 ק"ג חלב, כי בכל המקרים כמעט שהאמהות הניבו למעלה מ-4600 ק"ג חלה ירידה בתנובת החלב של הבנות.

2. לגבי הורשת אחוז השומן היה מונרך 196 ניטרלי. לפי התרשים המצורף נראה שכוח ההורשה שלו נע סביב 3.65% כי בכל המקרים שאחוז השומן של האמהות היה גבוה מ-3.65 חלה ירידה באחוז השומן של הבנות.

3. הודות לעליה בתנובת החלב יש לציין עלית מה בתנובת השומן של בנות מונרך 196.

בשם הועדה למבחן פרים
י. בלויקופף

הקריה, 24.11.52

מספר הזוגות של בנות-אמהות להשוואה הצטמצם עד ל-33 בתנובת החלב ועד ל-30 בתנובת השומן, כי רק במקרים האלה היו לבנות וגם לאמהות תקופות נורמליות (265—365 ימי חליבה). לפי הטבלה נראה שהשוואה זו מאשרת ומחזקת את התוצאות שהובאו בסעיף 1 של מבחן זה. אחוז השומן של הבנות נמוך יותר מזה של האמהות, אך תנובת החלב הגבוהה של הבנות מאזנת את תנובת השומן עד כדי כך שתנובת השומן של הבנות עולה על זו של האמהות.

בסיכום המבחן לפי שלושת הסעיפים אפשר להגיע למסקנה הבאה:

1. מונרך 196 היה פר משביח לגבי תנובת החלב במשקים המסונפים לאגודה להורעה "און" שהובאו לעיל. לפי תרשים החצים

הועדה למבחן פרים

מבחן צאצאים

ה פ ר : „אציל” 429.
תאריך ומקום הלידה: 22.12.1944, רמת־רחל.
צבע וסימנים אחרים: שחור־לבן.
הגזע: הולנדי־פריזי.
המגדל: קיבוץ רמת־רחל.
הבעל: קיבוץ גירים.
הערה: עבר לקיבוץ גירים ממושב בית שערים.

ה מ ו צ א :

21292 8 קרל } 185 9 אטיה }	96 4 כוכב }	183 2 ולטר }	1 אציל 429
18396 10 ברטוט }	181 5 אנה }		
69007 11 }			
100 12 בן בתיה }	104 6 זיו }	529 3 אצילה ג' }	
222 13 זיוה }			
103 14 יוהן }	507 7 אצילה ב' }		
15 אצילה א' }			

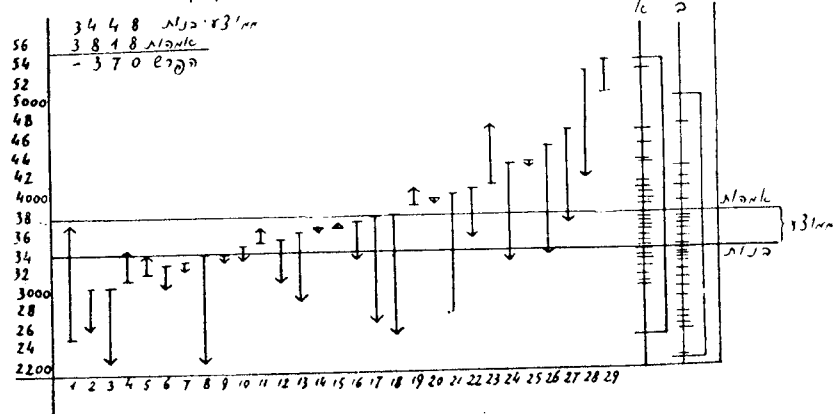
תנובות האמהות :

סימני האמהות	הגיל (שנים)	חלב ק"ג	שומן ק"ג	שומן %	ימי החליבה
3	2	4314	155	3.60	264
7	2	4193	161	3.84	310
7	5	7162	262	3.65	337
15	10	4529	156	3.45	297
13	3	4433	179	4.04	302
5	8	6400	275	4.29	371
11	7	5609	212	3.76	328
9	2	3536	140	4.49	295

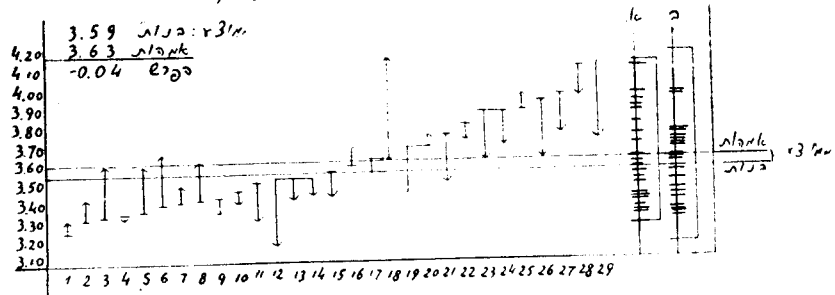
המבחן נערך בחודש אוגוסט 1952. עד
אותו הזמן סיימו 69 בנות אציל 429 את
תקופת החליבה הראשונה ; כולן במושב בית־

שערים. ההמלטות הראשונות של הבנות הנ"ל
היו בתקופת השנים 1951—1948.

ה"ק 429 ס"ל 3

100 מ"מ 429 ס"ל 3

טבלה 1. התנובות הממוצעות של בנות הפר אציל 429 בגיל של מבכירות ושל אמותיהן בגיל של מבכירות. הממוצעים מתקופות חליבה בלתי מתוקנות.

פרטים	מספר	גיל ההמלטה הראשונה ימים	ימי חליבה	חלב ק"ג	שומן ק"ג	שומן %	ממוצע ליום חליבה	
							חלב ק"ג	ק"ג שומן
בנות אמהות	69	811	311	3589	128	3.58	11.5	0.413
	56	860	309	3843	138	3.58	12.4	0.445

טבלה 2. השוואת הממוצעים של המבכירות בנות הפר אציל 429 לממוצעים של המבכירות בנות פרים אחרים, שהמליטו במושב בית־שערים באותו פרק זמן שהמליטו בנות אציל 429. הממוצעים מתקופות החליבה הנורמליות בלבד, כלומר – תקופות שנעו בגבולות של 265–365 ימי חליבה ותוקנו לתקופות בנות 305 ימי־חליבה.

טבלה 2 א. השוואה כללית.

ה פ ר		גיל ההמלטה הראשונה ימים	חלב ק"ג	ה ת נ ו ב ה	
				שומן %	שומן ק"ג
אציל 429	55	819	3479	3.59	125
	103	858	3321	3.67	122

טבלה 2 ב. פירוט לפי פרים בודדים.

ה פ ר		גיל ההמלטה הראשונה ימים	חלב ק"ג	ה ת נ ו ב ה	
				שומן %	שומן ק"ג
אציל 429	54	818	3479	3.59	125
	39	866	3313	3.78	125
	22	824	3148	3.69	116
	14	815	3210	3.72	119
	28	897	3525	3.48	123

הטבלה 2א' מראה שמספר בנות אציל 429 הצטמצם מ־69 ל־54 בעלות תקופה נורמלית ; 8 בנות מהשאר חלבו בתקופות קצרות מ־265 יום ושבע – בתקופות ארוכות מ־365 יום. לפי הטבלה 2א' נראה שבנות אציל 429 עולות במידת מה בתנובת־החלב והשומן על תנובות החלב והשומן של בנות פרים אחרים, אך ירודות באחוז השומן, כלומר – כושר הייצור של בנות אציל 429 עולה על בנות כל יתר הפרים שחלבו באותה התקופה וב־אותם תנאי־הסביבה של מושב בית־שערים.

טבלה 3. השוואת הממוצעים של המבכירות בנות הפר אציל 429 לממוצעים של אמותיהן בתור מבכירות. הממוצעים הם מתקופות חליבה נורמליות והתנובות תוקנו לתקופות חליבה בנות 305 ימים.

פרטים	מספר	ה ת נ ו ב ה		גיל ההמלטה הראשונה ימים	
		חלב ק"ג	שומן		
			%		
בנות	29	3448	124	3.59	805
אמהות	29	3818	139	3.63	883
הפרש		—370	—15	—0.04	

מספר הזוגות של בנות-אמהות הצטמצם עד ל-29 כי רק ב-29 המקרים האלה היו לבנות וגם לאמהות תקופות נורמליות (265-365 ימי חליבה). לפי השוואה זו יוצא שהבנות הניבו פחות מהאמהות בחלב, בשומן וכן גם באחוז השומן. תוצאות השוואה זו זהים עם אלה שבסעיף 1 של מבחן זה, לפי התרשים המצורף מתברר שמתוך 29 המקרים (זוגות אמהות-בנות) היו רק 6 מקרי העלאה חלב, בתנובת השומן — 5 מקרי העלאה ובאחוז השומן 9 מקרי העלאה.

עם סיכום המבחן לפי שלושת הסעיפים אפשר להגיע למסקנה הבאה:

1. הפר אציל 429 הוריד את תנובת החלב והשומן של בנותיו בהשוואה לאמותיהן וכן הוריד את אחוז השומן.
2. השוואת בנות אציל 429 לבנות פרים אחרים שהמליטו באותו פרק זמן ובאותו המושב מוכיחה שיש יתרון מה לבנות אציל 429 לעומת בנות פרים אחרים בתנובת החלב והשומן אך לא באחוז השומן.

בשם הועדה למבחן פרים
15 לספטמבר, 1952. יעקב בלויקופף

אלף ומאתיים ליטר חלב ליום והמרעה הזרוע (המשך מעמוד 58)

יתרונותיו של המרעה מרובים. ידוע כי כל צמח מכיל את מכסימום החומרים המזינים, בעיקר חלבונים, והנו עסיסי ביותר בתקופת צמיחתו הראשונה. ככל שהצמח גדל יותר הוא מפסיד מרעננות, מערכו התזונתי ומתחיל להתעצות.

כשנהגנו בשיטה של קציר והאבסה ברפת היינו נאלצים לחכות לשלב התפתחות מבוגר יותר של הצמח כיון שירק צעיר מתבזבז בחלקו אחרי הקציר ואינו ניתן לאיסוף; לעומת זאת הננו יכולים להעלות את העדר למרעה כשהצמח צעיר יותר והפרה אוספת את כל היבול ונהנית מהערך המזוני הגבוה של הצמח.

ההפסקה בין קציר לקציר היתה 28-30 ימים, לעומת זה המחזור בין רעיה לרעיה הוא 14-15 יום, ולמרות שלא ניתן לצמח להגיע למלוא התפתחותו, הרי אינו פוחת היבול ויתכן שאף עולה על זה. הדברים האלה אינם הלכה בלבד, הם קיבלו אישור מעשי ביותר בתקופה הקצרה של קיום המרעה אצלנו. לא זו בלבד שהעליה בתנובת החלב הכללית והממוצעת חלה בתקופה שעברנו לרעיה, אלא שבאותו זמן ניתנה האפשרות להקטין את המנה היומית של אוכל מרוכז ב-2 ק"ג לראש; הוחל אומר חסכון של 7-8 טון תערובת בחדש.

לגבי הגזברות, הרי זה מצד אחד תוספת הכנסה בעד החלב ומאידך — הקטנת ההוצאות לקיום הרפת; ומבחינת סידור העבודה, הרי זה פחות עבודה להכנת תערובות ופחות ימי עבודה לקציר, איסוף והובלת הירק לרפת.

על מנת לנצל באופן היעיל את השיטה הזאת של הספקת המספוא, יש להכפיל את השטח; כיום הננו מוגבלים לרעיה אחת ביום, במקום פעמיים כנהוג במשקים אחרים. הנני תקווה כי נלמד מהנסיון, ונדע להוליך את הרפת בדרך ההתפתחות הבריאה ולהבטיח לה אספקה מעולה וחסכונית.

נגבה, סיון תשי"ג

, צבי ה.